

PROGRAM
Wojciecha Buczaka
Kandydata Prawa i Sprawiedliwości
na Prezydenta Miasta Rzeszowa

Rzeszów, 1 października 2018 r.

**Szanując dokonania naszych poprzedników,
razem budujemy przyszłość naszego miasta.**

Rzeszów jest naszym wspólnym dobrem i domem.

Wybory samorządowe są okazją do wyboru jednego z nas, mieszkańców Rzeszowa na zaszczytną funkcję Prezydenta Miasta, powierzenia mu służebnej roli kierowania wspólnymi sprawami miasta i dbałości o interesy mieszkańców.

Są też okazją do wyboru przedstawicieli mieszkańców do Rady Miasta Rzeszowa.

Dla osób obdarzonych Waszym zaufaniem i przez Was wybranych jest to równoznaczne z zobowiązaniem się do uczciwej, bezinteresownej służby na rzecz mieszkańców, ciągłego dialogu, słuchania, szanowania ich propozycji, spełniania złożonych obietnic i reagowania na bieżące potrzeby mieszkańców Rzeszowa.

Proponowany Państwu program Prawa i Sprawiedliwości dla Rzeszowa jest wynikiem dialogu z mieszkańcami i różnymi środowiskami Rzeszowa.

Program jest otwarty i będzie ciągle uzupełniany o Wasze propozycje, które pojawią się podczas naszej **ROZMOWY O RZESZOWIE**.

1. MIESZKAŃCY W CENTUM UWAGI

1.1 MIASTO DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

1.2 UCZELNIE-STUDENCI

1.3 KULTURA

1.4 EDUKACJA

1.5 OCHRONA ZDROWIA

1.6 RZESZÓW DLA RODZINY

1.7 MIASTO PRZYJAZNE SENIOROM i NIEPEŁNOSPRAWNYM

1.8 SPORT-REKREACJA-TURYSTYKA

1.9 DUSZA MIASTA-HISTORIA

2. WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA

2.1 KOMUNIKACJA

2.2 ARCHITEKTURA-URBANISTYKA

2.3 GOSPODARKA KOMUNALNA

2.4 BEZPIECZEŃSTWO

3. ROZWÓJ OPARTY NA WSPÓŁPRACY

3.1 DIALOG Z MIESZKAŃCAMI-RADY OSIEDLOWE-ORGANIZACJE SPOŁECZNE

3.2 URZĄD DLA MIESZKAŃCÓW

3.3 PROMOCJA-INFOMACJA

3.4 NOWOCZESNY, INNOWACYJNY RZESZÓW

3.5 WSPÓŁPRACA NA RZECZ MIASTA

3.6 WSPÓŁPRACA W RAMACH AGLOMERACJI RZESZOWSKIEJ

4. NAJWAŻNIEJSZE INWESTYCJE

4.1 RZESZOWSKIE CENTRUM KOMUNIKACYJNE, NOWE OBLICZE TERENÓW PRZY DWORCU

4.2 DWIE DROGI POŁUDNIOWE Z MOSTAMI NA WISŁOKU, OCHRONA LISIEJ GÓRY

4.3 AQUAPARK

4.4 SIEĆ WIELOFUNKCYJNYCH PARKINGÓW „P-plus”

4.5 RZESZOWSKI PARK CENTRALNY „Park Wisłok”

1. MIESZKAŃCY W CENTRUM UWAGI

Wszelkie działania władz miasta mają służyć dobru wspólnemu mieszkańców Rzeszowa. Mają spełniać oczekiwania mieszkańców, służyć stworzeniu w Rzeszowie znakomitych warunków do życia.

W przeszłości siłą napędową rozwoju Rzeszowa był przemysł zbudowany w ramach Centralnego Okręgu Przemysłowego. Współcześnie główną siłą napędową nadal są firmy z branży lotniczej ale również wiele firm z innych branż i różnej wielkości. Dalszy rozwój Rzeszowa zależy głównie od rozwoju tych firm, dlatego obowiązkiem władz miasta jest stworzenie systemu wsparcia przedsiębiorców i tworzenie jak najlepszych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej. W tym celu, w dialogu z przedsiębiorcami, podejmiemy następujące działania:

1.1 MIASTO DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

- utworzymy **Centrum Obsługi Przedsiębiorców w Rzeszowie (COPwRz)**, którego zadaniem będzie ścisła współpraca z organizacjami biznesowymi, zbudowanie miejskiego systemu wsparcia dla nowych firm, zewnętrznych krajowych i zagranicznych, startupów oraz przedsiębiorców funkcjonujących w Rzeszowie (otwarcie na współpracę szczególnie z Urzędem Marszałkowskim, Rzeszowską Agencją Rozwoju Regionalnego, samorządami w aglomeracji rzeszowskiej, Podkarpackim Centrum Innowacji);
- utworzymy **bazę lokali miejskich do wynajęcia** na preferencyjnych warunkach dla startupów, przedsiębiorców rekomendowanych przez COPwRz;
- utworzymy **Rzeszowski Funduszu Rozwoju** (na wzór Podkarpackiego FR);
- podejmiemy współpracę z **Podkarpackim Centrum Innowacji**;
- utworzymy sieć sklepów **„Rzeszowska Spizarnia”** z dostawą „autorskich” towarów bezpośrednio od rolników z Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz sieć zielonych rynków osiedlowych;
- podejmiemy współpracę władz miasta z reprezentacją przedsiębiorców (Radą Gospodarczą, Podkarpacką Radą Biznesu) ws. rekrutacji pracowników, edukacji zawodowej, firmowych imprez w mieście (udostępniając Rynek), ustanowienia **wspólnej marki Rzeszów**;
- zapewnimy dogodny dojazd do firm, parkingi, rozkłady jazdy komunikacji wg. zapotrzebowania firm;
- partnerstwo publiczno-prywatne (miasto-firma) przy finansowaniu udogodnień dla firm;
- partnerstwo miasta i firm/instytucji w prowadzeniu żłobków i przedszkoli;
- kompleksowy plan na targowiska, przebudowa i unowocześnienie istniejących targowisk i hali targowej;
- mały zielony rynek na każdym osiedlu (z wykorzystaniem wielofunkcyjnych parkingów P-plus);
- preferencje dla utworzenia w kilku punktach miasta zespołowych usług tradycyjnych (naprawa rowerów, agd, rtv, zegarmistrz, szewc, krawiec, introligator...).

1.2 UCZELNIE-STUDENCI

Bez silnych uczelni nie będzie rozwoju Rzeszowa.

Wielkim atutem Rzeszowa jest bardzo liczne grono studentów. Miasto odnosi wiele korzyści z funkcjonowania wyższych uczelni i obecności kilkudziesięciu tysięcy studentów i kilku tysięcy

pracowników naukowych. Władze Rzeszowa powinny zrobić więcej dla tego środowiska, w tym m.in.:

- **ustanowić Nagrodę Prezydenta Miasta – Studencką**/Młodzieżową/Szkolną dla liderów w dziedzinach: kultura, sport, technika, architektura, administracja, innowacje, młody talent w przedsiębiorczości, postawa godna naśladowania;
- **utworzyć międzyuczelniany/studencki klub kultury z salą koncertową;**
- **zbudować Miejski Dom Studencki;**
- **wspierać studentów - twórców innowacyjnych rozwiązań**, przy współpracy z Podkarpackim Centrum Innowacji;
- dostosować linie MPK do wygodnej komunikacji uczelni z osiedlami akademickimi;
- wprowadzić dodatkową **50 % zniżkę na bilety MPK** dla wszystkich studentów;
- zbudować stacje rowerowe na miasteczkach akademickich i przy uczelniach;
- utworzyć Radę Studentów;
- ufundować stypendium miejskie dla najaktywniejszych studentów w działalności społecznej i samorządowej;
- skierować przedstawiciela miasta do Rad Uczelni.

1.3 KULTURA

Rzeszów jest miastem o wyjątkowo dużym, niestety słabo wykorzystanym, potencjale kulturalnym. Ze strony władz miasta trzeba zrobić więcej dla ludzi kultury i wykreowania dużych rzeszowskich wydarzeń kulturalnych, znanych w kraju i za granicą. W tym celu:

- **utworzymy Galerię Szajny** w nowym obiekcie koło Rynku;
- **wybudujemy nowe Centrum Sztuki Współczesnej;**
- **w porozumieniu ze środowiskiem ludzi kultury utworzymy Rzeszowski Park Sztuki** z kinem letnim, amfiteatrem, galerią letnią, aleją rzeszowskich gwiazd i ludzi kultury, pomnikami, inscenizacjami, interaktywnymi instalacjami z możliwością posłuchania utworów, wyświetlenia filmów i obrazów, eksponując znanych rzeszowskich twórców, jak m.in.: Tadeusz Nalepa, Tomasz Stańko, Wojciech Kilar, Anna German, Józef Szajna, Jerzy Grotowski, Zygmunt Czyż...;
- w porozumieniu ze środowiskiem ludzi kultury powołamy Radę Kultury, która będzie wspierać prace koncepcyjne i koordynację miejskiej polityki kulturalnej;
- przy współpracy z Wydziałem Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, Filharmonią Podkarpacką, Teatrem im. W. Siemaszkowej, Teatrem Maska, Centrum Sztuki Wokalnej i innymi utworzymy Centrum Sztuki Estradowej;
- przy współpracy z Samorządem Województwa Podkarpackiego zorganizujemy Festiwal Filmowy w G2A Arena;
- miasto będzie promotorem i **sponsorem lokalnych twórców i artystów**, udzielać wsparcia instytucjom, stowarzyszeniom i organizacjom społecznym działającym w dziedzinie kultury;
- stworzymy sprawny system informacji o wydarzeniach kulturalnych (aplikacja mobilna);
- wydarzenia kulturalne na scenie w Rynku będą transmitowane online;
- udzielimy wsparcia dla teatru muzycznego;
- zorganizujemy cykliczną Galę Miasta Rzeszowa z wręczaniem nagród twórcom kultury.

1.4 EDUKACJA

Rzeszów jest miastem ludzi młodych, władze miasta powinny im sprzyjać. Wyrazem tego wsparcia będą m.in. następujące działania:

- **specjalny, rzeszowski system edukacji technicznej** w szkołach podstawowych przy współpracy z rzeszowskimi liderami w tej dziedzinie;
- **pikniki wiedzy** organizowanie w partnerstwie: Urząd Miasta-Kuratorium Oświaty-uczelnie-studenci-koła naukowe-stowarzyszenia popularyzujące naukę i technikę-firmy;
- **stypendia dla uczniów** za szczególne osiągnięcia w różnych dziedzinach;
- koordynowanie przez Wydział Edukacji UM bardziej **równomiernego rozmieszczenia uczniów** w szkołach w celu zniesienia zmianowości;
- utworzenie sieci klubów modelarskich;
- dofinansowanie szkół muzycznych.

1.5 OCHRONA ZDROWIA

Jednym z najważniejszych i najtrudniejszych problemów dla indywidualnych mieszkańców, jak również władz publicznych jest zapewnienie dobrej opieki medycznej. Władze Rzeszowa będą w tej dziedzinie ściśle współpracować z innymi władzami i podmiotami, szczególnie w sprawie:

- **utworzenia szpitala uniwersyteckiego/klinicznego;**
- **uruchomienia bezpłatnych parkingów przy szpitalach** (P-plus);
- skoordynowania sieci szpitali wojewódzkich i miejskich w Rzeszowie;
- funkcjonowania gabinetów medycznych w szkołach;
- funkcjonowania **przychodni zdrowia na wszystkich osiedlach;**
- wspierania upowszechnienia **naprotechnologii.**

1.6 RZESZÓW DLA RODZINY

- **budowa nowych żłobków;**
- **darmowe bilety MPK dla dzieci**, uczniów szkół podst. i średnich;
- **budowa nowoczesnych, interaktywnych placów zabaw** i wodnych placów zabaw dla dzieci;
- rejonizacja w przedszkolach;
- partnerstwo miasta i firm/institucji w prowadzeniu żłobków i przedszkoli.

1.7 MIASTO PRZYJAZNE SENIOROM I OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

Bardzo liczną grupą mieszkańców Rzeszowa są osoby w wieku senioralnym. Oni tworzyli i tworzą historię miasta, są silnie związani emocjonalnie z Rzeszowem. Miasto podejmie solidarne działania w celu zniesienia barier, które utrudniają życie osobom starszym lub niepełnosprawnym:

- **utworzymy domy dziennego pobytu, kluby Senior+ na osiedlach;**
- **uruchomimy mobilne zespoły opiekunów** (2-3 osoby docierające do seniorów w domu/mieszkanie, udzielające pomocy na miejscu);
- **uruchomimy portal „Dostępny Rzeszów”** ułatwiający zgłaszanie do eliminowania barier architektonicznych;
- uruchomimy stanowisko **„urzędnika domowego”**, dostępnego na telefon i dyżur przy telefonie „pomoc dla seniora”;
- będziemy wspierać upowszechnienie systemu telemedycyny;
- wzmocnimy **współpracę z Caritas;**
- podejmiemy systemową współpracę z Uniwersytetami Trzeciego Wieku i Radą Seniorów;
- uruchomimy program wspierający **budowę i wymianę wind;**
- utworzymy **plac zabaw dla dzieci niepełnosprawnych;**

- utworzymy przedszkole dla dzieci z autyzmem oraz szkołę podstawową dla dzieci niewidomych (brak w Województwie Podkarpackim);
- udostępnimy mieszkania treningowe dla osób niepełnosprawnych;
- udzielimy wsparcia **sportowcom niepełnosprawnym**.

1.8 SPORT-REKREACJA-TURYSTYKA

Rzeszów i okolice mają wyjątkowo sprzyjające warunki do uprawiania sportu, turystyki i różnych form rekreacji. Możemy być dumni z historii rzeszowskiego sportu i aktualnych osiągnięć naszych sportowców. Niestety władze miasta w ostatnich latach za mało zrobiły dla stworzenia przyzwoitych warunków do uprawiania sportu, a wręcz godziły się na bezpowrotną utratę bardzo atrakcyjnych terenów rekreacyjnych. Dokonamy dobrej zmiany w tych dziedzinach, m.in. poprzez:

- **budowę rzeszowskiego parku centralnego „Park Wisłok”** – nowocześnie urządzonych terenów rekreacyjnych wzdłuż Wisłoka od ujęcia wody w Zwiężycy do Kopca Konfederatów Barskich, bieżni tartanowej dla biegaczy, tras rowerowych dla rolkarzy;
- **budowę aquaparku** na Staromieściu z dostawą ciepła ze spalarni odpadów na Zależu;
- **budowę Podkarpackiego Centrum Lekkoatletycznego na stadionie Resovii** oraz wsparcie budowy Centrum Lekkoatletycznego przy Uniwersytecie Rzeszowskim;
- **urządzenie nowoczesnego parku letnio-zimowego dla Nowego Miasta** na prawym brzegu Wisłoka, między kładką przy bulwarach i mostem Zamkowym z dużą sceną koncertową;
- **budowę nowej hali sportowej dla min. 7 tys. widzów;**
- budowę **infrastruktury sportowej** na rzeszowskich osiedlach;
- budowę ogrodu botanicznego, mini zoo i **ośrodka sportowo-rekreacyjnego na Zalesiu;**
- budowę **lodowiska miejskiego;**
- budowę innowacyjnych placów zabaw na bulwarach, parku wodnego, małej gastronomii na obrzeżach bulwarów i budowę interaktywnych placów zabaw dla dzieci na każdym osiedlu;
- docelowo przeniesienie imprez biegowych z ulic miasta na tereny rekreacyjne wzdłuż Wisłoka od Boguchwały do Trzebowniska/Jasionki;
- współpracę w ramach aglomeracji rzeszowskiej ws. wspólnych terenów rekreacyjnych, np. trasy rowerowe, zalew na rz. Osina między Bratkowicami i Budami Głog., wytyczenie ścieżek turystycznych/edukacyjnych wokół Rzeszowa, Maława, Zalesie, Przylasek, Sołonka, Czudec, Bratkowice, Głogów Młp., Medynia Głog.;
- poprawę bezpieczeństwa na ścieżkach rowerowych, likwidację kolizji z ruchem drogowym, budowę krytych stacji rowerowych i stojaków poczynkowych dla rowerzystów;
- wsparcie dla młodzieżowych szkół mistrzostwa sportowego;
- priorytetowe traktowanie sponsorowania sportu amatorskiego i młodzieży;
- wsparcie dla sportowców, których osiągnięcia tworzą nadzieje na medale olimpijskie (doskonała promocja miasta);
- pomoc miasta dla tradycyjnych rzeszowskich klubów i dyscyplin: siatkówka (Asseco Resovia, Developres Rzeszów), Speedwey Stal Rzeszów, piłka nożna (Resovia i Stal Rzeszów), Stowarzyszenie Sympatyków Koszykówki, lekkoatletyka, skoki do wody, akrobatyka, łucznictwo, kajakarstwo, zapasy, boks;
- przygotowanie wspólnej oferty turystyczno-kulturalno-kulinarnej przy współpracy z klastrem Kraina Podkarpacie, biurami podróży, PL Jasionka;

- zorganizowanie zimą na Hali Podpromie dużego turnieju w piłkę nożną dla akademii piłkarskich i drużyn osiedlowych z Rzeszowa (mistrzostwa miasta), a latem podobny turniej na stadionie Stali.

1.9 DUSZA MIASTA-HISTORIA

Historię, kulturę, po prostu duszę miasta Rzeszowa tworzyli w przeszłości znamienici obywatele i sympatycy naszego miasta. Teraźniejszość i przyszłość budujemy razem odnosząc się z szacunkiem dla dorobku naszych poprzedników. Będziemy się troszczyć o należyte propagowanie i upamiętnienie osób zasłużonych dla miasta Rzeszowa. Niech troska o rozwój Rzeszowa i duszę miasta, kulturę, edukację będzie ważniejsza od różnic w sprawach drugorzędnych. Dla utrwalenia i lepszego poznania historii miasta Rzeszowa podejmiemy następujące działania:

- **Zamek Rzeszowski udostępnimy mieszkańcom**, przeznaczymy na cele kulturalne, historyczne i promocyjne: **nowe Muzeum Miasta**, izba pamięci ofiar NKWD i UB w celi straceń, małe placówki muzealne (Muzeum Dobranocek), pracownie artystyczne, galeria fotografii Janusza, Rzeszowskie Centrum Fotografii, Rzeszowskie Archiwum Społeczne (mikrohistorie), grafika komputerowa i multimedia, koncerty i spektakle na dziedzińcu, lokale dla rzeszowskich talentów oraz biura Urzędu Miasta zajmujące się kulturą, turystyką, promocją, gastronomią, hotel;
- **zadbamy o dziedzictwo kulturowe**: Kopiec Konfederatów Barskich, willa Jana Kotowicza, dom Januszków, tereny kolejowe poddane rewitalizacji i udostępnione mieszkańcom;
- **utworzymy Muzeum Techniki**, które będzie nawiązywało do idei Centralnego Okręgu Przemysłowego w Rzeszowie (COP jest źródłem rozwoju Rzeszowa);
- upowszechnimy historię Rzeszowa, miejsca magiczne, szlaki, kamienie milowe (najstarsze parafie, szlak Konfederatów Barskich, COP, powstania, II wojna światowa, konspiracja, Porozumienia Rzeszowsko-Ustrzyckie, wizyta papieża Jana Pawła II);
- wykonamy tablice informacyjne o patronach ulic oraz kioski multimedialne z informacją o ważnych obiektach;
- utworzymy kwaterę Żołnierzy Niezłomnych i byłych zesłańców na Cmentarzu Komunalnym Wilkowyja;
- zadbamy o Stary Cmentarz – nekropolię, która jest historią Rzeszowa, podejmiemy współpracę ze Stowarzyszeniem Opieki nad Starym Cmentarzem;
- tytuł Honorowy Obywatel Miasta Rzeszowa będzie przyznawany wyjątkowo i tylko dla wybitnych osób, przyznanie tytułu Zasłużony Dla Miasta Rzeszowa będzie poprzedzone procedurą zapewniającą pełną zgodę Rady Miasta Rzeszowa przy podejmowaniu decyzji;
- Urząd Miasta będzie wspierał organizacje i inicjatywy społeczne o profilu historycznym i patriotycznym (np. mikrohistorie Rzeszowskiego Archiwum Społecznego i WiMBP, Żuawi, ZP Strzelec, Podkarpacka Historia);
- upowszechnimy historię rzeszowskich Żydów;
- wydzielimy pulę środków w budżecie obywatelskim na projekty/działania dot. dziedzictwa;
- wesprzemy działanie izb pamięci/mini muzeów firm komunalnych (MPK, MPWiK, MPGK, MZBM, MPEC, ZZM);
- wesprzemy wykreowanie miejscowych legend (przy współpracy historyków, etnografów, archeologów, socjologów, kulturoznawców, architektów, dizajnerów);

- udostępnimy wirtualny spacer po Rzeszowie.

2. WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA

Rzeszów ma być najlepszym miejscem do życia. Decyzje władz miasta Rzeszowa mają służyć tworzeniu znakomitych warunków życia we wszystkich rejonach miasta: na starszych i nowych osiedlach, w centrum miasta i na jego obrzeżach. Każdy mieszkaniec Rzeszowa ma prawo oczekiwać od władz miasta dbałości o jak najwyższą jakość życia w Rzeszowie.

Uciążliwościami dotyczącymi mieszkańców Rzeszowa są problemy komunikacyjne, w tym zatłoczone ulice, problemy z parkowaniem, źle zorganizowana komunikacja rowerowa, niedostosowana komunikacja miejska do zmian urbanistycznych, brak chodników na peryferiach miasta, nie wykorzystanie linii kolejowych do rozładowania ruchu drogowego, system drogowy wprowadzający ruch do centrum miasta zamiast wokół niego.

W celu zmniejszenia tych uciążliwości zostaną podjęte następujące działania:

2.1 KOMUNIKACJA

- **budowa Rzeszowskiego Centrum Komunikacyjnego** - intermodalnego dworca komunikacji kolejowej, autobusów międzymiastowych, podmiejskich i miejskich, taxi, rowerów miejskich;
- **powiązanie budowanej Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej** z nową linią kolejową do Portu Lotniczego w Jasionce z systemem komunikacji miejskiej;
- **szybkie połączenie kolejowe z Warszawą i Centralnym Portem Komunikacyjnym;**
- **budowa dróg południowych z dwoma mostami na Wisłoku;**
- **budowa sieci parkingów P-plus** (2-3 poziomowe, pod ziemią, nad ziemią, na górze interaktywny plac zabaw, świetlica, modelarnia, dom seniora, zieleń, mały zielony rynek, stacja ładowania samochodów elektr., z 2-3 osobową obsługą zatrudnioną na koszt miasta i parkujących samochody);
- **zamknięcie „ringu” wokół Rzeszowa**, t.j. drogi o wysokich parametrach okalającej miasto;
- zachęty do korzystania z komunikacji MPK, szczególnie w obszarze centralnym miasta;
- reorganizacja **siatki połączeń MPK**, w tym m.in. przedłużenie tras na nowe osiedla, zwiększenie liczby kursów MPK w godzinach nocnych, synchronizacja linii MPK, integracja komunikacji miejskiej i kolejowej;
- elastyczne skomunikowanie „ruchliwych obiektów”: zakłady przemysłowe, uczelnie, markety, giełda rolno-towarowa i samochodowa, bulwary, CWK G2A Arena, zawody sportowe, uroczystości;
- uzupełnienie brakujących **chodników**;
- **budowa nowych dróg** ułatwiających ruch wewnątrz miasta, m.in.:
wzdłuż torów od stacji Staroniwa do ul. Podkarpackiej z nowym wiaduktem nad torami między ul. Hoffmanowej i Wyspiańskiego,
trasa ul. Maczka – Ciepłownicza – Sieciecha – Wilkowyja – Krasne,
przebudowa Ronda Dmowskiego,
łącznik od skarbcza NBP przy Al. Armii Krajowej-J.Niemierskiego/L.Czarnego/J.Olbrachta-Słocina-DK94,
poszerzenie ul. Zawiszy Czarnego od ul. Podkarpackiej do os. Architektów,

2.2 ARCHITEKTURA-URBANISTYKA

Naszym celem jest równomierny rozwój całego miasta i zapewnienie komfortowych warunków do życia we wszystkich osiedlach. Chcemy być dumni z historii i współczesnego oblicza miasta. Będą temu służyły następujące działania:

- **rewitalizacja osiedli**, stworzenie z obecnych blokowisk kompletnych, komfortowych osiedli, atrakcyjnych miejsc do życia, na wszystkich osiedlach dobra komunikacja, sieć parkingów wielopoziomowych P-plus, tereny rekreacyjne, atrakcyjny plac zabaw, kościół, handel (sieć „Rzeszowska Spizarnia”) i podstawowe usługi, przedszkole, osiedlowy dom kultury;
- **utworzenie rzeszowskiego parku centralnego „Park Wisłok”** od Rezerwatu Lisia Góra do Kopca Konfederatów Barskich, po obu stronach Wisłoka nowoczesnie urządzone tereny rekreacyjne;
- **parki rekreacyjne** na osiedlach, rewitalizacja Parku Solidarności z altaną i stawem, ochrona zabytkowych drzew, Rzeszów miastem parków i ogrodów;
- utworzenie Innowacyjnego **Park Nauki i Rekreacji na Zalesiu**;
- rozbudowa sieci światłowodowej, światłowód do każdej szkoły;
- **ucywilizowanie terenów przemysłowych** po Zelmerze, ul. Baczyńskiego, Reja, Przemysłowa, Boya Żeleńskiego, Przy Torze, Siemieńskiego;
- **zamiast Pomnika Czynu Rewolucyjnego „Pomnik Rzeszów”**: odnowiona bryła bez rzeźb i tablic (liście laurowe z pozostawionym herbem Rzeszowa), od zmroku do północy stała ekspozycja video mapy (światłem laserowym) dot. historii Rzeszowa, „duszy miasta”, ważnych postaci, wydarzeń, dzieł artystycznych, honorowych obywateli, ludzi kultury, sportu, charakterystycznych miejsc i specjalizacji miasta, w wyjątkowe dni specjalna animacja, np. 3 Maja flaga biało-czerwona, 1 listopada sylwetki znanych, którzy zmarli w ostatnim roku,
- usunięcie/przeniesienie Pomnika Wdzięczności Armii Radzieckiej z pl. Ofiar Getta;
- rewitalizacja starych podwórek, kamienic, np. podwórko ul. Piłsudskiego 8-10;
- wykorzystanie wniosków po Festiwalu Przestrzeni Miejskiej;
- utworzenie **„banku ziemi”**, który będzie pomocny w przeprowadzeniu wymiany gruntów między miastem i inwestorami;
- stanowisko architekta miejskiego współpracującego z **Towarzystwem Upiększania Miasta Rzeszowa**
- dbałość o dziedzictwo przyrodnicze, szczególnie Rezerwat Lisia Góra, Zalew, Olszynki, pomniki przyrody;
- Program Ochrony **Rezerwatu Lisia Góra** z uwzględnieniem wniosków zespołu naukowców z Wydziału Biologiczno-Rolniczego Uniwersytetu Rzeszowskiego z wyprowadzeniem ruchu pojazdów poza Rezerwat;
- ochrona terenów wokół Zalewu Rzeszowskiego przed zabudową z wyjątkiem infrastruktury rekreacyjnej.

2.3 GOSPODARKA KOMUNALNA

Na wysoką jakość życia w mieście ma wpływ również dobrze zorganizowana gospodarka komunalna. Zadaniem władz miasta Rzeszowa jest podjęcie skutecznych działań na rzecz poprawy jakości powietrza. Tym celom będzie służyć m.in.:

- **wdrożenie rządowego programu „Czyste powietrze”** w osiedlach domów jednorodzinnych;

- **przyłączenie domów jednorodzinnych do sieci centralnego ogrzewania** gdzie pozwolą na to warunki techniczne;
- maksymalne wykorzystanie rzeszowskich **źródeł geotermalnych**;
- zwiększenie liczby punktów pomiaru jakości powietrza (jest 4), wyniki publikowane online;
- współpraca z ZK Zależę w sprawie pracy więźniów (resocjalizacja) w MPGK.

2.4 BEZPIECZEŃSTWO

Rzeszów jest i będzie miastem bezpiecznym. Rozwojowi miasta i bezpieczeństwu służy rozbudowa struktur Wojska Polskiego w Rzeszowie, a szczególnie 3 Podkarpackiej Brygady Obrony Terytorialnej i 21 Brygady Strzelców Podhalańskich. W celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom Rzeszowa będą podjęte następujące działania:

- posterunki policji na dużych osiedlach;
- wymierne wsparcie dla 3PBOT i 21BSP;
- monitoring miasta;
- w porozumieniu w ramach aglomeracji rzeszowskiej regulacja dopływów Wisłoka, zbiorniki retencyjne;
- wsparcie dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w rozbudowie infrastruktury.

3. ROZWÓJ OPARTY NA WSPÓŁPRACY

Polityka to roztropna troska o dobro wspólne. Moje dotychczasowe doświadczenie zawodowe – inżyniera konstruktora w Zakładzie Badawczo-Rozwojowym WSK „PZL-Rzeszów”, społeczne – działacza NSZZ „Solidarność”, samorządowe – radnego, przewodniczącego Sejmiku i wicemarszałka Województwa Podkarpackiego, będzie bardzo przydatne w skutecznym działaniu dla dobra mieszkańców Rzeszowa.

Prezydent i radni Miasta Rzeszowa powinni przede wszystkim słuchać mieszkańców, szanować ich propozycje i opinie. Działalność władz miasta ma służyć mieszkańcom, spełniać ich oczekiwania i reagować na potrzeby. Podstawą działania władz Rzeszowa będzie **dialog i współpraca** z różnymi środowiskami. Wyrazem tej postawy będzie:

3.1 DIALOG Z MIESZKAŃCAMI-RADY OSIEDLOWE-ORGANIZACJE SPOŁECZNE

- **utworzenie systemów komunikacji, zgłaszania uwag i propozycji, np. portal „poprawmy w mieście”, „Dostępny Rzeszów”;**
- **Rzeszowskie Centrum Dialogu** – jednostka Urzędu Miasta organizująca systemowo, wg ustalonych zasad, spotkania z mieszkańcami, konsultacje społeczne, budżet obywatelski, ankietowanie mieszkańców;
- **utworzenie Centrum Aktywności Obywatelskiej (CAO)**, wspólny lokal utrzymywany na koszt miasta, inkubator organizacji społecznych ułatwiający im start działalności;
- konsultacje środowiskowe, osiedlowe, **dialog z mieszkańcami**, ich reprezentacjami (stowarzyszenia, ngo, rady osiedli) – dotychczas tylko 2% mieszk. ma poczucie wpływu na sprawy miasta;
- współpraca z Młodzieżową Radą Miasta, Radą Seniorów, Radą Studentów, Radą Gospodarczą (Przedsiębiorców);
- aplikacja, graficzna prezentacja wpływów i wydatków budżetu miasta, budżetu obywatelskiego;

- powrót do sprawdzonej w przeszłości instytucji, utworzenie Towarzystwa Upiększania Miasta Rzeszowa (stowarzyszenia zgłaszającego inicjatywy ws. m.in. parków, zieleni miejskiej, pomników, podświetlenia budynków i zieleni, oświetlenia, nośników reklam);
- wykorzystanie propozycji z Festiwalu Przestrzeni Miejskiej;
- regularne/cykliczne spotkania z dziennikarzami w Ratuszu;
- **„naRada Prezydentów Rzeszowa”** – cykliczne, co kwartał spotkanie w Ratuszu dotychczasowych prezydentów Rzeszowa.

3.2 URZĄD DLA MIESZKAŃCÓW

System pracy jednostek Urzędu Miasta i pracowników administracji samorządowej będzie podporządkowany najważniejszemu celowi, jakim jest sprawne działanie w służbie mieszkańcom Rzeszowa. Dostępność, łatwość obsługi, oszczędność czasu, transparentność. Tym celom będą służyły następujące działania:

- **urzędnicy „domowi-mobilni”**, załatwiający sprawy urzędowe w mieszkaniu u osoby niepełnosprawnej;
- **Urząd Miasta czynny do godz. 19.00 w wybrane dni, stały/całodobowy dostęp online;**
- **dostępny Rynek i scena** za symboliczną odpłatnością dla różnych grup: przedszkolaków, pierwszaków, studentów, aktorów, odkrywców, rekonstruktorów, sportowców, przedsiębiorców, organizacji społecznych..., kalendarz dostępny online, ważne wydarzenia transmitowane online;
- zatrudnienie w urzędach według transparentnych naborów/konkursów;
- więcej Punktów Obsługi Mieszkańców w galeriach handlowych, wydłużony czas ich pracy;
- nowe placówki Poczty Polskiej na osiedlach.

3.3 PROMOCJA-INFOMACJA

Jesteśmy dumni z historycznego i aktualnego dorobku miasta Rzeszowa. Chcemy identyfikować się z naszym miastem, czynić go piękniejszym, bardzo dobrym miejscem do życia i znanym z tego w kraju i za granicą. Lepszej promocji Rzeszowa i informacji będą służyć między innymi:

- **nowy interaktywny serwis miejski Rzeszowa;**
- **aplikacja interaktywna pokazująca jak rośnie/zmienia się miasto**, jak będzie się rozwijać, co planujemy na przyszłość;
- **wykreowanie nowych symboli miasta**, marki/znaku firmowego, które eksponują i symbolizują najsilniejsze strony Rzeszowa;
- promocję znamienitych ludzi związanych z Rzeszowem, m.in.: płk Leopold Lis-Kula, płk Łukasz Ciepłiński, gen. Władysław Sikorski, gen. Stanisław Maczek, płk Jan Kotowicz, Ks. Józef Sondej, ks. Walenty Bal, Ks. Jan Jałowy, Jan Pakosławic, Mikołaj Spytek-Ligęza, Wojciech Kilar, Józef Szajna, Tadeusz Nalepa, Anna German, Jerzy Grotowski, Tadeusz Kantor, Lubomirscy, prof. Roman Niedzielski, Tomasz Stańko...;
- zorganizowanie ogólnopolskich kampanii promocyjnych, np. studiuj w Rzeszowie, Rzeszów znakomite miejsce do życia, Rzeszów stolica Doliny Lotniczej, Rzeszów miastem informatyków...;
- współpraca z Samorządem Województwa ws. rozwoju Festiwalu Zespołów Polonijnych (G2A Arena), kontynuowanie spotkań Kongresu Polonii Amerykańskiej, Województwo Podkarpackie i jego stolica jest domem macierzystym dla Polonii;
- kompleksowy plan współpracy z miastami partnerskimi.

3.4 NOWOCZESNY, INNOWACYJNY RZESZÓW

Rzeszów będzie miastem znanym z innowacji nie dlatego, że władze zadekretują to kosztowną kampanią marketingową lecz jeśli stworzymy jak najkorzystniejsze warunki dla rozwoju i lokowania innowacyjnych firm, będziemy promować i premiować twórców nowatorskich rozwiązań oraz rozwijać edukację techniczną. Będzie temu służyć między innymi:

- ścisła współpraca z **Podkarpackim Centrum Innowacji**;
- zorganizowanie **Dni Odkrywców** – wielkiej imprezy współfinansowanej z budżetu miasta przy współpracy z uczelniami, przedsiębiorcami, mediami;
- promowanie i ewidencja „**rzeszowskich patentów**”, Inkubator Patentowy (Miejski Rzecznik Patentowy);
- współprowadzenie z Samorządem Województwa **Centrum Edukacji Naukowo – Technicznej „Łukasiewicz”** w Jasionce z częścią lokalizacji w Rzeszowie;
- wspieranie organizacji Rzeszowskich Dron Show;
- interaktywne place zabaw dla dzieci rozwijające umiejętności techniczne;
- nagroda Prezydenta Miasta dla młodych talentów w dziedzinie innowacji, przedsiębiorczości.

3.5 WSPÓŁPRACA NA RZECZ MIASTA

Liderzy z Rzeszowa - stolicy województwa, sąsiednich gmin, Powiatu Rzeszowskiego, Samorząd Województwa Podkarpackiego, parlamentarzyści, eurodeputowani, członkowie rządu - **jesteśmy jedną drużyną**. Będziemy nadal współpracować, wspierać, w drodze dialogu rozwiązywać problemy. Razem będziemy zabiegać o to by Rzeszów wypełniał funkcje ważnej metropolii w tym rejonie Europy w wielu dziedzinach: gospodarczej, naukowej, kulturalnej, kongresowej, transportowej, turystycznej.

Utworzymy think-tank „**Rzeszowska Rada Ekspertów**” - niezależny zespół doradczy o charakterze organizacji non-profit (mieszkańcy, samorządowcy, przedsiębiorcy, ludzie kultury, naukowcy), zajmujący się badaniami i analizami dotyczącymi Rzeszowa, jako stolicy województwa, badaniem potrzeb inwestycyjnych, społecznych, kierunków zmian granic administracyjnych, diagnozowaniem potrzeb rynku pracy, wykorzystaniem „big data” do organizacji komunikacji, gospodarki odpadami...

3.6 WSPÓŁPRACA W RAMACH AGLOMERACJI RZESZOWSKIEJ

Rzeszów jest stolicą Województwa Podkarpackiego i centrum aglomeracji rzeszowskiej. Należyte wypełnienie funkcji metropolitarnych Rzeszowa można skutecznie realizować tylko przy konstruktywnej i szerokiej współpracy, wykorzystując atuty rozwojowe Rzeszowa, sąsiednich gmin i całego Województwa Podkarpackiego. Wyrazem współpracy będzie m. in.:

- **wspólna strategia rozwoju Rzeszowa i sąsiednich gmin** (transport, szlaki komunikacyjne, droga do lotniska, tereny inwestycyjne, ekologia, energetyka, gosp. wodno-ściekowa, turystyka-rekreacja-sport);
- uczestnictwo, jako solidny udziałowiec spółki **Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka”** sp. z o.o. w dalszym rozwoju lotniska;
- sieć sklepów „Rzeszowska Spiżarnia” z dostawą „autorskich” towarów bezpośrednio od rolników z Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, sieć zielonych rynków osiedlowych;
- dla całego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego przygotowanie etapami **planu zagospodarowania przestrzennego** (w Rzeszowie jest tylko 17% terenów z mpzp);

- wspólne inwestycje, jak np. droga od skrzyżowania Al. I Armii WP i ul. Sieciecha do Krasnego, od Woli Rafałowskiej do Malawy (tzw. droga poniemiecka), połączenie z ul. Św. Marcina;
- przywrócenie linii MPK po obu stronach DK94;
- regulacja rzeki Młynówki;
- wspólna ochrona i zagospodarowanie na potrzeby rekreacyjne terenów wzdłuż Wisłoka.

4. NAJWAŻNIEJSZE INWESTYCJE

Dla zapewnienia dobrej jakości życia mieszkańców Rzeszowa konieczna jest realizacja kilku bardzo ważnych i zaległych inwestycji, w tym m.in.:

4.1 RZESZOWSKIE CENTRUM KOMUNIKACYJNE, NOWE OBLICZE TERENÓW PRZY DWORCU

4.2 DWIE DROGI POŁUDNIOWE Z MOSTAMI NA WISŁOKU, OCHRONA LISIEJ GÓRY

4.3 AQUAPARK

4.4 SIEĆ WIELOFUNKCYJNYCH PARKINGÓW „P-plus”

4.5 RZESZOWSKI PARK CENTRALNY „Park Wisłok”

Wojciech Buczak